TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Dữ liệu - cơ hội lịch sử để Việt Nam bứt phá, phát triển bền vững trong kỷ nguyên mới

14:36 23/03/2025

Từ đời sống hằng ngày đến quản trị quốc gia, dữ liệu hiện diện khắp nơi và đang trở thành yếu tố then chốt trong mọi quyết định. Đó chính là nền tảng của xã hội số. Thông điệp cốt lõi bài phát biểu của Tổng Bí thư là lời hiệu triệu: Phát triển dữ liệu là cơ hội lịch sử để Việt Nam bứt phá trở thành quốc gia số, nền kinh tế số thịnh vượng.

Tại lễ thành lập Hiệp hội Dữ liệu Quốc gia, Tổng Bí thư Tô Lâm đã có một phát biểu mang tầm nhìn chiến lược, trong đó ông khẳng định: dữ liệu là tài nguyên chiến lược, là "dòng máu" của nền kinh tế số và đóng vai trò trung tâm trong tiến trình chuyển đổi số quốc gia.

Tổng Bí thư Tô Lâm và Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính chúc mừng Ban Thường vụ Hiệp hội Dữ liệu quốc gia nhiệm kỳ 2025-2030. Ảnh VGP/HM.

Tổng Bí thư cũng chỉ ra hàng loạt bất cập cần sớm khắc phục như: Hạ tầng dữ liệu còn phân tán, nguồn nhân lực chưa đáp ứng yêu cầu, khung pháp lý chưa đồng bộ... Ông giao 7 nhiệm vụ trọng tâm cho Hiệp hội, trong đó nổi bật là việc hoàn thiện hành lang pháp lý, làm chủ công nghệ dữ liệu cốt lõi và bảo đảm an ninh, bảo mật dữ liệu quốc gia.

Thông điệp cốt lõi của bài phát biểu chính là lời hiệu triệu: ***Phát triển dữ liệu là cơ hội lịch sử để Việt Nam bứt phá trở thành quốc gia số, nền kinh tế số thịnh vượng***.

Dữ liệu là gì?

Dữ liệu là những thông tin được ghi lại dưới dạng con số, chữ viết, hình ảnh, âm thanh... phản ánh các sự vật, hiện tượng trong đời sống. Đó có thể là nhiệt độ hôm nay là 28°C, dân số Hà Nội hơn 8 triệu người, hay một bức ảnh bạn chụp bằng điện thoại – tất cả đều là dữ liệu.

Nếu hình dung thế giới số là một cơ thể sống, thì dữ liệu chính là dòng máu – nuôi dưỡng, kết nối và vận hành toàn bộ cơ thể ấy. Nếu coi trí tuệ nhân tạo là một chiếc xe thông minh, thì dữ liệu chính là nhiên liệu để nó vận hành và ra quyết định. Nói cách khác, dữ liệu là những "viên gạch thô" để xây nên ngôi nhà tri thức và công nghệ của kỷ nguyên số.

Phát triển dữ liệu là cơ hội lịch sử để Việt Nam bứt phá trở thành quốc gia số, nền kinh tế số thịnh vượng.

Dữ liệu hiện diện trong mọi mặt của đời sống

Khi bạn biết thời tiết hôm nay nhiều mây, độ ẩm 75%, nhiệt độ 28°C – đó là dữ liệu thời tiết giúp bạn quyết định mặc gì và có nên mang áo mưa hay không. Trên mạng xã hội, dữ liệu cho biết bao nhiêu người thích bài viết của bạn, họ đến từ đâu, quan tâm điều gì – những dữ liệu ấy giúp doanh nghiệp thấu hiểu khách hàng và đưa ra chiến lược tiếp thị hiệu quả.

Trong nông nghiệp, các cảm biến thu thập dữ liệu về độ ẩm đất, lượng mưa, ánh sáng… giúp nông dân tưới tiêu đúng lúc, tránh lãng phí và nâng cao năng suất. Trong y tế, dữ liệu về nhịp tim, huyết áp, tiền sử bệnh lý của bệnh nhân – được lưu trữ trong hồ sơ điện tử – giúp bác sĩ chẩn đoán nhanh và điều trị chính xác hơn, hiệu quả hơn.

Từ đời sống hằng ngày đến quản trị quốc gia, dữ liệu hiện diện khắp nơi và đang trở thành yếu tố then chốt trong mọi quyết định. Đó chính là nền tảng của xã hội số, là động lực mạnh mẽ cho phát triển.

Cơ hội lịch sử để bứt phá

Dữ liệu - cơ hội lịch sử để Việt Nam bứt phá, phát triển bền vững trong kỷ nguyên mới. Ảnh báo Tin tức.

Quan trọng hơn, dữ liệu là nền tảng của một nhà nước hiện đại. Khi được thu thập và kết nối theo thời gian thực, dữ liệu sẽ giúp Chính phủ ra quyết định nhanh chóng và chính xác hơn: từ dự báo dịch bệnh, thiên tai, đến phân bổ ngân sách, chống lãng phí, chống tham nhũng và hoạch định chính sách sát thực tiễn hơn. Quản trị dựa trên dữ liệu chính là nền móng của một Nhà nước

thông minh, phục vụ người dân hiệu quả.

Ở cấp độ doanh nghiệp, dữ liệu mở ra một không gian phát triển vô tận. Khi được chia sẻ và khai thác hợp pháp, dữ liệu giúp doanh nghiệp phân tích hành vi người tiêu dùng, tự động hóa vận hành, cá nhân hóa dịch vụ, và sáng tạo ra các mô hình kinh doanh mới – đặc biệt trong các lĩnh vực như tài chính, giáo dục, nông nghiệp, y tế, logistics, thương mại điện tử... Dữ liệu chính là "mảnh đất màu mỡ" để đổi mới sáng tạo nảy mầm và phát triển.

Về mặt xã hội, dữ liệu góp phần nâng cao chất lượng nguồn nhân lực – yếu tố sống còn cho phát triển bền vững. Với dữ liệu về giáo dục, kỹ năng và thị trường lao động, người học có thể cập nhật tri thức suốt đời, vô tận, không kể không gian và thời gian, còn nhà nước thì có thể điều tiết hệ thống đào tạo phù hợp với nhu cầu thực tế. Qua đó, chúng ta có thể xây dựng lực lượng lao động số tinh gọn, linh hoạt và có khả năng cạnh tranh toàn cầu.

Dữ liệu - cơ hội lịch sử để Việt Nam bứt phá, phát triển bền vững trong kỷ nguyên mới. Ảnh internet.

Trong thế kỷ XXI, dữ liệu được ví như "dầu mỏ mới" – ai sở hữu dữ liệu, người đó nắm giữ sức mạnh. Nhưng khác với dầu mỏ – vốn hữu hạn – dữ liệu là tài nguyên vô hạn, càng khai thác, càng sinh ra giá trị mới. Nếu Việt Nam làm chủ và khai thác hiệu quả nguồn tài nguyên này, chúng ta có thể rút ngắn khoảng cách với các quốc gia tiên tiến, bứt phá lên bằng tri thức và công nghệ thay vì phụ thuộc vào lao động giá rẻ hay tài nguyên thiên nhiên.

"Thiên thời – địa lợi – nhân hòa" đang ở phía trước

Việt Nam hiện đang sở hữu một "cửa sổ cơ hội" đầy hứa hẹn. Với dân số hơn 100 triệu người, phần lớn là người trẻ, yêu công nghệ; với hạ tầng số đang được đầu tư mạnh mẽ; với nền chính trị ổn định và sự cam kết cao từ Đảng, Nhà nước – đặc biệt là chỉ đạo rõ rang, mang tầm chiến lược từ Tổng Bí thư Tô Lâm và sự vào cuộc quyết liệt từ Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính – chúng ta đang có đủ điều kiện để vươn lên. Phát triển dữ liệu không chỉ là xu thế, mà còn là đòn bẩy chiến lược để Việt Nam bứt phá mạnh mẽ trong tương lai gần.

Phát triển dữ liệu không chỉ là yêu cầu tất yếu của thời đại mà còn là cơ hội vàng để Việt Nam kiến tạo một nền kinh tế dựa trên tri thức, sáng tạo và giá trị gia tăng cao. Nếu biết tận dụng cơ hội này, chúng ta hoàn toàn có thể vươn lên mạnh mẽ, trở thành một quốc gia số, nền kinh tế số thịnh vượng và tự tin sánh vai cùng các cường quốc trên thế giới.

Theo chinhphu.vn